

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirkkolain 20 luvun 5 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kirkolliskokouksen 5 päivänä toukokuuta 1994 tekemän ehdotuksen johdosta kirkkolakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa kirkolliskokouksen maallikkoedustajien valitsijakunnan muodostaisivat seurakuntaneuvoston jäsenet yhdessä asianomaisesta seurakunnasta yhteiseen kirkkovaltuustoon valittujen jäsenten kanssa. Voimassa olevan lain mukaan kirkol-

liskokokouksen maallikkoedustajien vaaliin täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa osallistuvat vain seurakuntaneuvoston jäsenet.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan niin, että sitä voidaan soveltaa jo seuraavissa kirkolliskokousvaaleissa, jotka suoritetaan kirkolliskokouksen toimikaudeksi 1996—1999.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kirkkolain (1054/93) 20 luvun 5 §:n mukaan kirkolliskokouksen maallikkoedustajat valitaan välillisillä vaaleilla, joissa äänivaltaisia ovat kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen maallikkojäsenet. Kullakin seurakunnalla on yhteensä neljä ääntä ja lisäksi yksi ääni seurakunnan väkiluvun täyttä tuhatta kohti. Tämä äänimäärä jaetaan kussakin seurakunnassa äänivaltaisten kesken kolmen desimaalin tarkkuudella. Tällöin yksittäisen äänen painoarvo saattaa vaihdella huomattavasti, esimerkiksi vuoden 1991 vaaleissa välillä 4.571 — 0.364. Ero perustuu siihen ajatteluun, että äänioikeutettu on seurakuntansa edustaja ja suuremman joukon edustaja käyttää suurempaa äänimäärää.

Valitsijan käytössä olevan äänimäärän eroa, joka nykyisin vallitsee yksittäisten seurakuntien ja täydellisessä yhteistaloudessa olevien seurakuntien välillä, voidaan merkittävästi tasoittaa, jos täydellisessä yhteistaloudessa olevan seurakunnan vaalikokousta laajennetaan. Tämän vuoksi ehdotetaan kirkkolain 20 luvun 5 §:ää

muutettavaksi niin, että täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa kirkolliskokouksen maallikkoedustajien valitsijakunnan muodostaisivat seurakuntaneuvoston jäsenet yhdessä asianomaisesta seurakunnasta yhteiseen kirkkovaltuustoon valittujen jäsenten kanssa. Jos sama henkilö on jäsenenä sekä seurakuntaneuvostossa että yhteisessä kirkkovaltuustossa, hän itse käyttää äänioikeuttaan seurakuntaneuvoston jäsenenä ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsenen äänioikeutta käyttää hänen varajäsenensä yhteisessä kirkkovaltuustossa.

Kirkolliskokous on samalla hyväksynyt kirkon vaalijärjestykseen (1056/93) lainmuutosehdotuksesta aiheutuvat muutokset, jotka tulisivat voimaan samanaikaisesti kuin ehdotettu kirkkolain muutos.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Muutosehdotuksen vaikutukset kirkolliskokouksen maallikkoedustajien vaalin kustannuksiin ovat vähäiset.

3. Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu kirkkohallituksessa ja kirkolliskokouksen lakivaliokunnassa.

sitä voidaan soveltaa jo seuraavissa kirkolliskokousvaaleissa, jotka suoritetaan kirkolliskokouksen toimikaudeksi 1996—1999. Tämä edellyttää, että laki tulisi voimaan alkuvuodesta 1995.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan niin, että

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kirkkolain 20 luvun 5 §:n muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/93) 20 luvun 5 § seuraavasti:

20 luku

Kirkolliskokous

5 §

Maallikkoedustajien vaali

Maallikkoedustajien vaalissa ovat äänivaltaisia kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen ja yhteisten kirkkovaltuustojen maallikkojäsenet. Jäsenen ollessa estynyt äänioikeus on varajäsenellä. Milloin sama henkilö on jäsenenä sekä seurakuntaneuvostossa että yhteisessä kirkkovaltuustossa, varajäsen hänen tilalleen tulee yhteisestä kirkkovaltuustosta. Kukin äänivaltainen saa äänestää yhtä ehdokaslistassa olevaa ehdokasta.

Vaalien tulosta määrättäessä suhteutetaan ehdokkaille kussakin seurakunnassa annettujen äänien määrä toisaalta seurakunnan väkilukuun sekä toisaalta sen kirkkovaltuuston jäsenmäärään tai sen seurakuntaneuvoston jäsenten ja seurakunnasta valittujen yhteisen kirkkovaltuuston jäsenten yhteenlaskettuun määrään. Kunkin seurakunnan äänivaltaisilla on yhteensä neljä ääntä ja lisäksi yksi ääni kutakin seurakunnan väkiluvun täyttä tuhatta kohti. Tämä äänimäärä jaetaan kussakin seurakunnassa äänivaltaisten kesken kolmen desimaalin tarkkuudella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1995.

Helsingissä 16 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Tytti-Isohookana-Asunmaa

Laki

kirkkolain 20 luvun 5 §:n muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/93) 20 luvun 5 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 luku

Kirkolliskokous

5 §

Maallikkoedustajien vaali

Maallikkoedustajien vaalissa ovat äänivaltaisia kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen maallikkojäsenet. Jäsenen ollessa estynyt äänioikeus on varajäsenellä. Kukin äänivaltainen saa äänestää yhtä ehdokaslistassa olevaa ehdokasta.

Vaalien tulosta määrättäessä suhteutetaan ehdokkaille kussakin seurakunnassa annettujen äänten määrä seurakunnan väkilukuun sekä kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenmäärään. Kunkin seurakunnan kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenillä on yhteensä neljä ääntä ja lisäksi yksi ääni kutakin seurakunnan väkiluvun täyttä tuhatta kohti. Tämä äänimäärä jaetaan kussakin seurakunnassa äänivaltaisten kesken kolmen desimaalin tarkkuudella.

20 luku

Kirkolliskokous

5 §

Maallikkoedustajien vaali

Maallikkoedustajien vaalissa ovat äänivaltaisia kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen ja yhteisten kirkkovaltuustojen maallikkojäsenet. Jäsenen ollessa estynyt äänioikeus on varajäsenellä. Milloin sama henkilö on jäsenenä sekä seurakuntaneuvostossa että yhteisessä kirkkovaltuustossa, varajäsen hänen tilalleen tulee yhteisestä kirkkovaltuustosta. Kukin äänivaltainen saa äänestää yhtä ehdokaslistassa olevaa ehdokasta.

Vaalien tulosta määrättäessä suhteutetaan ehdokkaille kussakin seurakunnassa annettujen äänien määrä toisaalta seurakunnan väkilukuun sekä toisaalta sen kirkkovaltuuston jäsenmäärään tai sen seurakuntaneuvoston jäsenten ja seurakunnasta valittujen yhteisen kirkkovaltuuston jäsenten yhteenlaskettuun määrään. Kunkin seurakunnan äänivaltaisilla on yhteensä neljä ääntä ja lisäksi yksi ääni kutakin seurakunnan väkiluvun täyttä tuhatta kohti. Tämä äänimäärä jaetaan kussakin seurakunnassa äänivaltaisten kesken kolmen desimaalin tarkkuudella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1995.

